

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล อัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งที่มีชื่อตามทะเบียนราษฎร ในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ครอบคลุมละ 1 คน รวม 1,816 คน (เทศบาลตำบลอัคระคำ. 2553 : 3)

2. กลุ่มตัวอย่าง

ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งที่มีชื่อตามทะเบียนราษฎร ในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามานะ (Yamane, 1973 : 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 328 คน ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดเท่ากับ .05

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{1816}{1+1816 \times (0.05)^2} \\ &= \frac{1816}{5.54} \\ &= 327.80 \end{aligned}$$

เพื่อให้การศึกษานี้มีความสมบูรณ์ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาจึงขอเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 328 คน จากนั้นได้ดำเนินการเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำการหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและสัดส่วน

ลำดับที่	หมู่บ้าน	ประชากร (ครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือน)
1	หมู่ที่ 1 บ้านอัคระ	130	24
2	หมู่ที่ 2 บ้านนาเถา	207	38
3	หมู่ที่ 3 บ้านโพนเต่า	145	26
4	หมู่ที่ 4 บ้านอัคระ	182	33
5	หมู่ที่ 5 บ้านอัคระ	98	18
6	หมู่ที่ 6 บ้านน้ำเกลือ	163	29
7	หมู่ที่ 7 บ้านเทพประสิทธิ์	121	22
8	หมู่ที่ 8 บ้านโนนสะอาด	194	35
9	หมู่ที่ 9 บ้านพิบูลย์ชัย	82	15
10	หมู่ที่ 10 บ้านอวยศรี	99	17
11	หมู่ที่ 11 บ้านศรีสมเด็จ	124	23
12	หมู่ที่ 12 บ้านโพนเต่า	73	14
13	หมู่ที่ 13 บ้านอัคระ	94	16
14	หมู่ที่ 14 บ้านอัคระ	104	18
	รวม	1,816	328

จากตารางที่ 1 การได้มาของจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาได้กำหนดสัดส่วน ดังตัวอย่าง คือ ลำดับที่ 1 ประชากร หมู่ 1 บ้านอัคระ 130 คูณด้วย จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 328หารด้วย จำนวนประชากรทั้งหมด

$$\frac{130 \times 328}{1816} = 23.48$$

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified) ซึ่งกำหนดให้มีกลุ่มตัวอย่างจากทุกหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple) โดยวิธีการจับสลาก โดยผู้ศึกษาจัดเตรียมกล่อง 14 ใบ ตามจำนวนหมู่บ้านพร้อมเขียนชื่อหมู่บ้านไว้ข้างกล่อง และทำบัญชีรายชื่อหน่วยประชากร (เลขที่บ้าน) ให้ครบถ้วนตามจำนวนประชากรของแต่ละหมู่บ้านใส่ลงในกล่องแล้วดำเนินการจับสลากขึ้นมาทีละใบ จดบันทึกไว้แล้วนำสลากลงในกล่องอีกเพื่อให้ทุกรายชื่อมีโอกาสถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างได้เท่า ๆ กัน กรณีจับได้รายชื่อเดิมผู้ศึกษาจะดำเนินการใส่กล่องคืนและจับใหม่จนกว่าจะครบตามจำนวนสัดส่วนของแต่ละหมู่บ้านและครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 328 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอบเขตการวิจัย ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 4 ด้าน โดยกำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้ศึกษาคำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยยึดกรอบแนวคิดในการศึกษาของแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ออกเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยกำหนด ดังนี้

สอดคล้อง ให้คะแนน 1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

ไม่สอดคล้อง ให้คะแนน - 1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

- 4.1 นายธัญญา พันชมภู วุฒิศึกษา ร.ม. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 4.2 นายอิสถ นุตรมารศรี วุฒิศึกษา กศ.ม.(ไทยคดีศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเมืองโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา
- 4.3 นายศิวัช จรบรัมย์ วุฒิศึกษา กศ.ม.(วัดผลประเมินผล) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนโพธิ์ชัยชนูปถัมภ์ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

5. นำแบบสอบถามซึ่งทุกข้อมีค่า IOC เกือบเท่ากับ 1 ทุกข้อ ไปทดลอง (Try -Out) กับประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปที่เป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง และไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ จำนวน 40 คน แล้วนำไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .88 และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกเทศมนตรีตำบลอัคระคำ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ตั้งผู้ช่วยผู้ศึกษา 7 คน รับผิดชอบ 1 คน ต่อ 2 หมู่บ้าน
3. ให้ผู้ช่วยผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปพบประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาได้ชี้แจงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามเวลาที่กำหนดซึ่งผู้ศึกษาสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วเสร็จได้แบบสอบถามครบจำนวน 328 ฉบับ เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2554

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้านี้ผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามซึ่งปรากฏว่ามีความสมบูรณ์ทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

มากที่สุด ให้ 5 คะแนน

มาก ให้ 4 คะแนน

ปานกลาง ให้ 3 คะแนน

น้อย ให้ 2 คะแนน

น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

4.51 - 5.00 หมายความว่า มากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายความว่า มาก

2.51 - 3.50 หมายความว่า ปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายความว่า น้อย

1.00 - 1.50 หมายความว่า น้อยที่สุด

5. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ผู้ศึกษานำข้อมูลทั้งหมดมาจัดให้เป็นหมวดหมู่ โดยการจัดกลุ่มข้อความหรือประโยคที่มีลักษณะหรือความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกันแล้ว แจกแจงความถี่ และพรรณนาความตามเนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. สถิติที่ใช้ในการวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล อัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีเพศต่างกัน ใช้การทดสอบด้วยสถิติ t -test (Independent sample)
4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน ใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้การทดสอบรายคู่ตามวิธีการ แอล เอส ดี (LSD : Least Significant Difference)
5. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะใช้วิธีการแจกแจงความถี่และพรรณนาความตามเนื้อหา